

VIDANYTT

2017 VIDA OCH VÄXANDE VÄRDEN

#3

Småländska entreprenörer och ”redigt folk”

Vida 150 år / sid 6

Landsbygdsministern i heta stolen / sid 10

Värdehöjande avkap / sid 4

40 år på VIDA, och nyfikenhet på de kommande 40!

Det är i år 150 år sedan ursprunget till sågen i Vislanda startade vilket råkar sammanfalla med att jag sedan någon månad arbetat i företaget i 40 år. Jag anställdes som platschef/ekonom med betoning på ekonomen på Alvesta Träförädling (nuvarande Vida Alvesta).

VIDA AB, Box 100, 342 21 Alvesta
Telefon: 0472-439 00

Ansvarig utgivare: Santhe Dahl
Grafisk form: www.black.se
Tryckeri: Grafiska Punkten

Alvesta Träförädling specialiserade sig då på att såga kubb vilket vid den tiden var ett ganska nytt sortiment. Produktionen de första åren var ca 5000 m³ sågat/år eller ca 3 m³/timme vilket kan jämföras med vårt nyinvesterade supermoderna kubsågverk/hyvlari i Nössemark. Där har vi hittills under året producerat 54m³/timme. Detta är uppstartssiffror så det kommer att gå ännu snabbare.

1979 sålde familjen Johansson sågverken i Vislanda och Alvesta till Domänföretagen med ett löfte om stora investeringar på de båda anläggningarna. 1983 drabbades Domänföretagen av en mycket stor kundförlust och det förlorades i storleken ca 50 miljoner vilket fick till följd att några ur högsta ledningen på Domänföretagen fick sparken. De utlovade investeringarna i Alvesta och Vislanda uteblev och vi blev till salu. Efter förhandlingar under senhösten 1983, där vi under några dagar mellan jul och nyår var mycket nära att bli nedlagda, kom vi dagen innan nyårsafton överens med Domänföretagen. Sju ägare köpte de båda sågverken och på så sätt blev sågverken privatägda igen. Efter att något år tidigare byggt hus gick jag återigen till banken för att låna min del av insatsen som innebar att jag ägde 10% av de båda sågverken.

I samband med att Alvesta Träförädling fick ny ägare 1977 och ändrade inriktning blev en ganska stor del av personalen uppsagda. Kvar blev en oerhört lojal personal som ville bolagets bästa. Det formades en kultur med stort engagemang, lojalitet och sparsamhet, vi vände till och med på blyertspennorna för att de skulle vara längre. Denna kultur är vad vi idag kallar "Vida andan".

1989 blev vi tre lika stora ägare vilket hade stor betydelse för bolagets fortsatta expansion. Vi hade i många saker samma uppfattning men framförallt blev beslutsvägarna betydligt kortare och snabbare. Otaliga gånger har beslut tagits i en bil på väg någonstans.

Hösten 1989 blev vi erbjudna av syskonen Neikter att köpa Neiktors i Urshult (nuv. Vida Urshult). Vid något tillfälle under förhandlingarna, som varade varje kväll veckan före jul, frågade vi dem vad de tänkte göra med bolaget om vi inte kom överens. Vi fick till svar att de skulle behålla det några år och sedan sälja, men då skulle de nog inte fråga Vida. De orden fick oss att höja budet den tidiga morgonen affären gjordes upp. Det jag lärde mig av Neikterbolaget är att bra bolag har mer tillgångar

än årsredovisningen visar och tvärtom. Något jag tagit med mig genom åren när vi tittat på förvärv och de flesta gånger faktiskt tackat nej.

Köpet av Neikter, investeringen av ny såg i Vislanda 90-91 som betraktades av utomstående som väldigt våghalsig och förvärvet av Bruzasågen 1992 när vi just haft 500% ränta visade sig bli en oerhört bra tajming. När svenskt virke genom en försvagad svensk krona blev väldigt billigt, inte minst i Japan, fick det till följd att 1993 och framförallt 1994 hade vi en väldigt god lönsamhet. Tur med tajmingen är självklart oerhört betydelsefullt vilket vi haft vid ett antal tillfällen.

Vid denna tidpunkt gjorde jag i huvudsak affärer med mycket resor, jag var mer eller mindre i Japan varje kvartal under ett antal år. Där möttes vi av helt annan kultur men japanerna lärde oss oerhört mycket. Framförallt imponerade deras kvalitetskrav vilket gjorde att vi sedan dess bland annat utvecklat ny teknik att torka virke.

Maten i Japan var inte den vi var vana vid. Vid ett tillfälle blev jag serverad soppa och det simmade runt något i den varvid jag förmodligen gjorde en grimas. Min japanske kund tittade på mig och undrade hur det skulle bli med de 50 containers virke vi förhandlade om. Det var bara att gapa och svälja.

1999 föreslog Christer Johansson att jag skulle ta hans roll som koncernchef och han bli arbetande styrelseordföranden. Vi har aldrig varit speciellt formella vilket gjorde att det blev en successiv övergång, vi jobbade med de saker som behövdes.

Affärer föder ofta nya affärer och förvärv. 1,5 år efter att vi förvärvat Hestra anläggningen med sågverk och emballagetillverkning hörde Anderssons sågverk i Borgstena av sig. Jag var negativ till affären eftersom vi nyligen köpt Hestra- och Ljungbysågen och behövde få ordning på dessa innan vi tittade på nya förvärv. Men efter att ett halvår senare ha varit i Canada och sett riktigt stora sågverk sa jag till Christer på planet hem att imorgon ringer jag till Svante Andersson och frågar om de fortfarande vill sälja. Fyra månader senare efter en rad förhandlingar, oftast på lördagar och söndagar, var vi överens. För övrigt ett mycket välskött bolag där även de hade marknaden i fokus.

Gudrunstormen blev naturligtvis oerhört dramatisk, självklart allra mest för de drabbade

skogsägarna men även för oss. Vi såg framför oss en brist på råvara efter att allt stormtimmer blivit upparbetat och det trodde vi skulle kunna äventyra hela koncernen. Därför bestämde vi oss för att lagra eller konservera så mycket timmer som möjligt. Till en början talade vi om att lagra 1 miljon m³fub. Men efterhand som utbudet fanns och vi hittade lagringsplatser hade vi som mest 3,5 miljoner m³fub eller 70 000 timmerlass lagrade på 17 lagringsplatser. Detta hade inte varit möjligt utan stöd av vår bank som hade förtroende för oss och som mest lånade vi 1 miljard extra för att kunna finansiera lagren. Det första minnet jag har från stormen är när jag på eftermiddagen innan stormen parkerar bilen utanför huset. Min fru tycker jag ska köra in den i garaget men jag säger som mina barn en gång sa "det gör jag sen". Senare på kvällen hörde vi en tegelpanna ramla ned på biltaket vilket fick min fru att få rätt. På natten blev jag väckt av räddningspersonal som ville ha hjälp av våra truckar. Följande morgon åkte jag väg 23, där bara ett körfält var öppet, till Vislanda och Alvesta-anläggningarna för att se hur de klarat sig. Därefter ägnade jag resten av dagen i området kring mitt föräldrahem i Slätthög. När jag kom hem bad jag min fru köra väg 23 för att se förödelsten. När hon kom hem frågade jag henne om hon fortfarande tyckte att det var så farligt med bucklan i biltaket.

2004 "pensionerade" sig Bengt Arvidsson och 2010 gjorde Christer Johansson detsamma och båda sålde sina aktier till oss övriga och jag blev majoritetsägare.

Vi har fortsatt växa sedan dess, dels i befintliga verk och dels med förvärv. Ett av de mest spännande förvärvet är Nössemark där vi under hösten avslutar vår hittills största enskilda investering på ca 300 miljoner. Där bygger vi ett av världens, och definitivt Europas, modernaste produktion för kort klintimmer (kubb).

Jag har och har haft förmånen att omge mig med oerhört kompetenta och engagerade medarbetare under mina 40 år på Vida. Ofta har vi haft tur med tajming i förvärv och investeringar och inte minst har marknaden och dess kunder varit en röd tråd genom bolaget ända sedan Göte Johanssons tid. Göte kan ni läsa mer om i artikeln på sidan 6.

Jag ser nu fram emot nästa 40 år i Vida-koncernen.

ALVESTA 2017 09 25
Santhe Dahl

Med Vida till Skottland

Tävlingen är avgjord. VIDA gratulerar de 24 lyckliga vinnare som den 18–23 oktober får resa till Skottland för att uppleva det skotska höglandet, whiskyprovning, hus-tillverkning och mycket annat tillsammans med VIDA.

Stort grattis!

Mer om programmet samt tävlingsreglerna finns att läsa på www.vida.se

Vinnare

Hans-Erik Engström Dalstorp, P-G och Kerstin Franke Korsberga, Jan Thorblad Ydre, Hans och Marie Karlsson Påryd, Jan Andersson Lagan, Katarina Magnusson Våxtorp, Håkan Hallgren Vänersborg, Marianne Blank Kvånum, Leif och Berit Andersson Ulricehamn, Louise Sjödal Falköping, Yvonne Mattsson Sollebrunn, Lars-Erik Svensson Emmaboda, Thomas Nilsson Fridlevstad, Andreas Persson Munka-Ljungby, Christina Bonander Vänersborg, Lars-Åke Larsson Tölsjö, Per-Olof Johansson Värnamo, Ann-Christin Johansson Halmstad, Ingemar Karlsson Trollhättan, Bo Olsson Svanesund, Sune Augustsson Högsäter, Åke Fredriksson Mellerud, Lennart Maria Karlsson Eksjö, Fredrik Orvelin Strömstad, Bengt Martinsson Trensum

Vi tar ut mer värde från din skog!

TEXT: PIERRE QVIST, ROLF JUTMAN

VIDA är ett modernt företag som strävar efter att du som skogsägare skall vara nöjd med det jobb vi utför. Våra anställda är kunniga och skall göra sitt bästa för att du skall få en bra säljupplevelse när du anlitar oss. För att du skall få ut mer pengar av din skog är det två saker vi vill lyfta fram, värdehöjande avkap samt våra moderna skogsmaskiner.

Öka timmerandelen med nästan 3 %

Från våren 2016 startade Vida ett projekt som vi valt att kalla "Förbättrad virkestillredning". Målet har varit att få fram mer och bättre timmer ur befintliga skogar.

En viktig åtgärd har varit de så kallade värdehöjande avkapen som går ut på att vi redan i skogen kapar bort fel som förorsakar massaved eller sämre betalt timmer.

Som exempel säger instruktionen till våra skördarförare att om det finns misstänkt röta som kan föranleda att stocken vrakas eller klassas ned skall det alltid göras ett avkap på 3 eller 6 dm. Om en timmerstock på grund av röta vrakas vid inmätningen eller att vi redan i skogen apterar en massa ved i stället för att kapa bort rötan i skogen genom ett avkap förloras i princip halva värdet på biten.

Efter att Johan Möller på SkogForsk granskat våra utfall på avverkningar där vi tillämpat metoden kom han fram till att vi i genomsnitt ökade timmerutfallen med nästa 3% i dessa avverkningar.

Det kan bli relativt många avkap i en skog med mycket virkesfel men timmerandelen blir även i dessa skogar numera hög. Volymen avkap är dock liten, cirka 0,3% i genomsnitt. Om föraren missar ett avkap och stocken därefter vrakas motsvarar det cirka 10 stycken avkap om vi tar hänsyn till vrakersättningen. Av det kan vi lära att det är bättre att göra ett avkap för mycket än ett för lite.

Att kapa en trissa redan i skogen på grund av att det blev ett för stort rotben har också visat sig lönsamt. Det gängse förfarandet är att skotarföraren sågar bort rotben i vältorna ute vid bilvägen men så sker inte alltid. Det beror på att vi i sydsverige ofta har små trånga avlägg som gör att lastbilsförarna måste vara på plats samtidigt som utskotning sker och då är det inte ovanligt att lastbilen redan lastat dessa stockar innan föraren hunnit justera rotbenen. Med avkap i skogen kan vi undvika det.

På cirka vart 30:e träd kapas en trissa för rotben på 10 cm vilket motsvarar cirka 3 mm per träd. Alltså en mycket försumbar volym. Om en stock på 5,5 m vrakas på grund av rotben kunde vi således ha kapat nästan 55 rotben. Återigen så är det bättre att kapa ett träd för mycket än ett för lite. Vi får heller inte glömma säkerhetsaspekten med att ha maskinförare som på kvällen i mörkret skall stå med motorsåg i timmervältorna och såga.

Rätt skogsmaskin ökar timmerandelen

Sid 4, stycke 8 – Varför skall man ha dagens moderna skogsmaskiner till att avverka skog när det finns gamla att tillgå som inte kostar så mycket i timmen? Tjänar man verkligen på det? Svaret är tveklöst ja.

Vidas entreprenörer har maskiner som har den senaste tekniken när det gäller ett optimerat utnyttjande av trädet. De är kvalitetssäkrade genom den opartiska Virkesmätarföreningen VMF där maskinen blir kontrollerad att diameter och längder stämmer med mycket stor noggrannhet. Stockarna skall inte kapas för korta eller för långa, utan virket skall kapas optimalt för att få ut så mycket timmer till rätt längder som möjligt ur skogen.

Maskinerna skickar produktion flera gånger varje dag för att ge en bra planering av virkesflödena. Virket kommer då snabbt in till industrin, utan kvalitetsförluster, och markägaren får snabbare betalt.

Maskinerna är även utrustade med GPS navigering så föraren ser att den är på rätt plats och att man inte missar någon naturvård eller kultur- och fornminnen. GPSen förenklar även planeringen av avverkningen då man kan minska körskador genom att man kan se var surdregen är och vart det finns lämpliga överfarter på vattendrag.

Dagens moderna maskiner har breda däck och band för att minimera körskador, det har även blivit vanligare att skördarna numera har åtta hjul för att skona marken. Vida har tillgång till olika stora maskiner för att optimera avverkningen för respektive skog.

Vidas entreprenörer är certifierade enligt PEFC och certifieringen ställer många krav på maskinen. Bland annat att maskinen använder godkända miljöolja, men även att förarna har rätt kompetens och bra arbetsförhållanden. Vida strävar efter långsiktiga samarbeten med lokala entreprenörer med god lokal kännedom för att ge markägaren den trygghet och goda service som är så viktigt vid ett avverkningsuppdrag.

Sågverkskvällar med Vida i höst

För att lära dig mer om Värdehöjande avkap bjuder vi in till sågverkskvällar under hösten. Vi kommer även ta en tur på sågverket. Det är begränsat antal platser så anmäl dig redan idag.

- 22/11 Vislanda, kl. 18–20
- 23/11 Hästveda, kl. 18–20
- 24/11 Tranemo, kl. 18–20
- 25/10 Borgstena, kl. 18–20
(Samling Borgstena IF:s klubblokaler)
- 2/11 Nössemark, kl. 19–21
- 25/10 Hjältevad, kl. 18–20

Anmälan sker till linda.ringdahl@vida.se, 0472-439 00.

För att lära dig mer om värdehöjande avkap och moderna skogsmaskiner har Vida tagit fram två korta filmer. Skanna QR-koden eller gå in på vår hemsida, www.vida.se, för att se dem.

VIDA 150 ÅR:

Småländska entreprenörer & ”redigt folk”

Fattig-Sverige har blivit ett rikt industriland, två världskrig har passerat, Berlinmuren har byggts och fallit igen, en osannolik storm har skakat skogs-Sveriges södra delar och datorerna har fått alla sågverk att köra snabbare och effektivare. Vida har vuxit i världen i 150 år. Historien vilar på en solid grund av småländskt entreprenörskap, okwlig framåtanda och en massa ”redigt folk”.

TEXT: INGRID BRESSLER

Den första kända bilden på anställda vid Vislanda ångsåg är från 1905 eller 1906. Längst ut till vänster syns disponenten Björn Björnsson, som nummer tre från vänster i skägg och hatt syns den legendariske förmannen Petter Svensson och tre steg längre till höger i samma rad syns hans efterträdare Johan Samuelsson i hatt och mustasch. (Fotot tillhör Bo Johansson.)

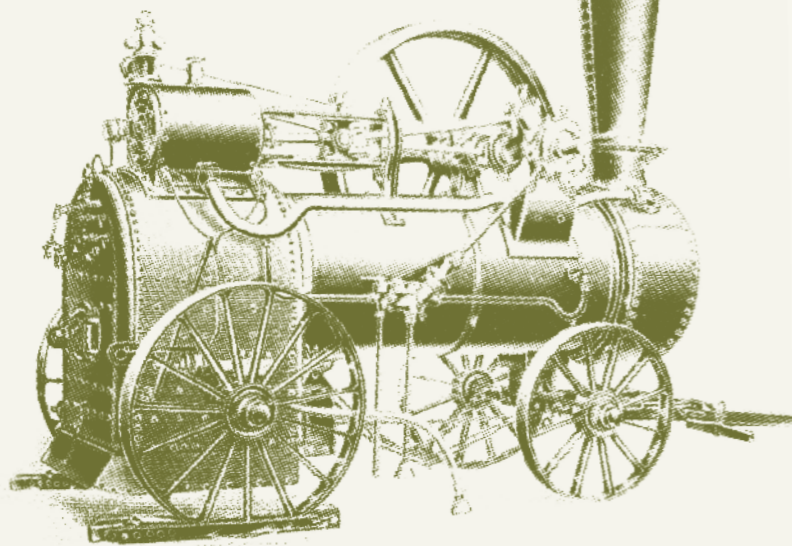

Oby, en karolinergård från 1600-talet och friherre Stellan Gyllenkroks arvegod. Huvudbyggnaden brann ner 1888. (Akwarell av Magni Magnino, från boken "I Vejdes fotspår" av Helena Åkerberg.)

Att deras lilla ångsåg skulle utvecklas till Sveriges största privata sågverkskoncern med 1000 anställda och en omsättning på fem miljarder kronor – det hade nog inte det till synes omaka paret Ingemar Svensson i Lindås och Stellan Gyllenkrok på Oby kunnat föreställa sig på 1860-talet. Torparsonen och friherren, vars affärsintressen möttes när järnvägen var ny och ett allt mer industrialiserat Europa skrek efter skogsråvara och trävaruprodukter. Torparsonen som var för klen för att arbeta i jordbruket, men som tidigt började köpa och sälja och snart blev en förmögen grosshandlare, skogsuppköpare och inflytelserik långivare. Friherren som ärvde Oby men var mer intresserad av världen utanför och inte räknade plus och minus lika bra som Ingemar.

Men friherren hade förstås mest plus i bagaget från början. Marken hade han ärvt och lokomobilen – en mobil ångmaskin – hade han råd att köpa. Men skogsaffärer, det kunde den affärsbegävrade

Lokomobil, modell 1901. En lite modernare version av den mobila ångmaskin som Stellan Gyllenkrok köpte till sågen på Obys ågor. (Illustration ur "Den svenska sågverksindustrins historia 1850-2010" av Ronny Pettersson, med flera.)

torparsonen bäst, så han fick snart arrendera och driva sågen. Så startar Vislanda ångsågs historia på Obys mark alldeles intill den nyanlagda järnvägen mellan Stockholm och Malmö och strax norr om det gryende stationssamhället. Året är helt säkert mellan järnvägens invigning 1864 och utgivningen av Generalstabens karta 1869 och allra troligast 1867. Intill stationen i Vislanda finns också Vislanda Hotell, som Ingemar Svensson låtit bygga så att det stod klart när tågen började rulla.

Obysågen ligger något högre än stationen i Vislanda och denna lutning utnyttjas av den adlige sågverksägaren Gyllenkrok och den sant småländske entreprenören Ingemar Svensson. Under järnvägens första år går nämligen ingen ordinarie trafik på natten och i släktkrönikor och hembygdsböcker finns livliga beskrivningar av det sparsamma sättet att frakta det sågade virket för omlastning vid stationen i Vislanda. Det fick helt enkelt åka frihjul nedför den sluttande järnvägen

Göte Johansson blev mannen som tog Ångsågen i Vislanda från 1800-tals-standard till moderna tider. 1951 invigdes ett nytt såghus byggt i tegel, för en träindustri ganska revolutionerande vid den här tiden. Samma år kom också den första trucken till sågen. (Från Ångsågens eget album.)

under natten, med en man ombord som bara behövde bromsa vagnen när målet var nått.

1879 brinner Obysågen ner. Försäkringen täcker inte på långa vägar kostnaden för att bygga en ny. Det åligger arrendatorn Ingemar Svensson att återställa sågen och i det läget bygger han hellre nytt direkt vid stationen i Vislanda. På så sätt slipper han omlastning av det sågade virket och här har han nu också tillgång till smidiga transporter på ytterligare två järnvägssträckor, en mot Karlshamn i söder och en mot Ljungby i väster. Dessutom har Ingemar året innan köpt en jättelik skogspost i Obys skogar av sin affärspartner Stellan Gyllenkrok, så han har mycket att säga. Skogsaffären gjordes upp till ett pris av 225 000 kronor (nästan 14 miljoner kronor i dagens penningvärde).

Men framgången sviktar för den energiske och inflytelserike Ingemar Svensson. I slutet av 1870-talet mattas efterfrågan på timmer och sågat virke av, jämfört med den extrema boomen tio år tidigare. Affärskulturen blir tuffare och Ingemar Svensson blir lurad i några affärer med danska partners. Han fick också ta stora kostnader efter branden i Oby, då han blev skyldig ägaren Gyllenkrok försäkringsbeloppet och samtidigt fick ta pengar ur egen ficka för att bygga en ny såg i Vislanda. Och kanske allra värst för honom personligen: äldste sonen Anders Johan har gift sig rikt, men också festat upp större delen av pengarna. Fader Ingemar har betalat och köpt nytt åt sonen, som lyckats driva två gårdar i konkurs.

Dagen före nyårsafton 1886 säljer Ingemar Svensson Vislanda ångsåg till Nils Johan Gummesson och Lars Gustaf Frostensson från Liatorp för den ganska blygsamma summan 10 500 kronor (drygt 730 000 kronor i dagens penningvärde).

De nya ägarna har resurser. De har etablerat sig som träpatroner i sin hemtrakt, där de har en tyst överenskommelse om att de köper skog och gårdar på varsin sida järnvägen. Med som intressent i köpet av sågen i Vislanda är Björn Björns-son, som blir sågens disponent och ska så förbli nästan ända fram till första världskriget. 1906 gör dessa tre herrar tillsammans med ytterligare

två delägare för första gången Vislanda ångsåg till ett aktiebolag. Ända fram till denna tidpunkt kan samtidigt Ingemar Svenssons anda sägas ha funnits kvar på sågen. Hans bror Petter har nämligen varit förman sedan tidigt 1880-tal och fram till nu, då han efterträds av Johan Samuelsson. Petter Svensson har hunnit bli smått legendarisk för sitt rättvisa ledarskap och sitt räknehuvud.

Under Björn Björns-sons tid som disponent blomstrar industrilandet Sverige till full kraft och sågen i Vislanda expanderar. Ungefär samtidigt som världskriget bryter ut tar Svenska Lantmännens Riksförbunds Centralförening över driften av sågen och John Husén blir ny disponent. 1917 har världskrigets importstopp i kombination med kalla vintrar och dåliga skördar åstadkommit ett läge som skapar hungerkravaller på flera håll i Sverige. Det betyder förstås också brist på foder till djuren och 1918 bedrivs stora försök med fodertillverkning på ångsågens område i Vislanda. Enris, lövruskor och annat skogsavfall mals och jäses till djurfoder. Försöken får stor uppmärksamhet i tidens media, men blir inte så lyckade på sikt.

En osäker tid följer för sågen, med olika ägare och kortare perioder av stillstånd. John Husén är dock kvar som disponent hela tiden. 1928 blir han glad när Nils Johan Gummesson, nu boende i Malmö, återigen köper sågen. Det blir full fart på verksamheten igen – men glädjen blir ganska kortvarig. 1932 dör Gummesson och ny osäkerhet och ägarskiftet följer.

1937 anställs dock en ny disponent, Göte Johansson. Från och med nu byggs den moderna versionen av Ångsågen i Vislanda upp. När Göte börjar finns bara tre anställda på den nerkörda sågen, fem år senare är de 30.

1951 övergår arbetet på sågen från 1800-talsstandard till moderna metoder, med ett nytt såghus i tegel och den första trucken. Ångsågen i Vislanda blir välkänd i branschen som en anläggning i fronten. Affärerna går bra. Göte satsar mycket på vidareförädling och antalet anställda stiger. Göte har också en särskild näsa för att anställa rätt personer, "redigt folk" – en tradition som bidrar till en stark företagskultur och framgång i affärerna.

1965 blir sonen Christer Johansson disponent och fader Göte kallar sig nu direktör. Tio år senare blir Christer VD och Göte tar steget tillbaka till deltidsarbetande styrelseordförande. I slutet av 1970-talet är det dags för arvskifte – Christer har tre syskon – och 1980 säljs sågen till statliga Domänföretagen. Fyra år senare tar sju anställda, med Christer i spetsen, över som ägare och räddar sågen från nedläggning.

1989 blir de sju delägarna tre: Christer Johansson, Santhe Dahl och Bengt Arvidsson. Vida AB bildas och expansionen tar fart.

De lokala räddarna. 1984 tar sju anställda över Vida Timber, med sågverk i Vislanda och Alvesta, och räddar företaget från nedläggning. (Kronbergaren 31/12-1983).

Vida vidare mot framtiden

Innan expansionen tar fart 1989 är antalet anställda cirka 175 personer, omsättningen 290 miljoner kronor och årsproduktionen omkring 90 000 m³.

- 1989** förvärvas John Neikter AB i Urshult.
- 1993** tillkommer Bruza Timber med sågarna i Bellö och Hjältevad.
- 1999** blir Santhe Dahl koncernchef och Christer Johansson arbetande styrelseordförande.
- 2000** lanseras en ny profil, med gemensam logotyp och efterledet Timber i alla sågverksnamnen.
- 2000** förvärvas Hestra Sågverk och Niab Hestra AB, det senare med en ny nisch: pallkragar och kabeltrummor. Företaget ingår numera i Vida Packaging.
- 2001** organiseras försäljningen i ett gemensamt marknadsbolag, Vida Wood.
- 2002** tillkommer Anderssons Sågverk i Borgstena och Vida AB blir Sveriges största privatägda sågverkskoncern.
- 2003** förvärvas pallfabriken i Ryd och ett nytt bolag föds: Vida Packaging.
- 2003** bildas också Vida Energi som ett gemensamt bolag för alla biprodukter, som cellulosaflis, bränsleflis, etc.
- 2003** bildas dessutom Vida Skog som samordnar inköpen av skogsråvara.
- 2004** tillkommer Wisswood AB i Hook med tillverkning av bränslepellets och hästströ.
- 2004** säljer Bengt Arvidsson sina aktier i företaget till Santhe Dahl och Christer Johansson.
- 2007** förvärvas pallfabrikerna i Vimmerby och Österlövsta.
- 2008** bildas Vida Packaging Logistics.
- 2010** säljer Christer Johansson sina aktier och pensionerar sig från Vida. Brorsonen Måns Johansson blir vice koncernchef.
- 2011** tillkommer Vida HN i Hästveda.
- 2011** förvärvas också Villafabriken, senare Villa Vida.
- 2015** tillkommer Moelven Trä AB i Nössemark.
- 2016** förvärvas Vida Tranemo.
- 2017** firar Vida-koncernen 150 år sedan "ursågen" i Oby/Vislanda startade. Idag har företaget 1050 anställda, fem miljarder kronor i omsättning och en årsproduktion sågat virke på 1,7 miljoner m³. 90 procent av det sågade vidareförädlas och dessutom produceras förpackningstillbehör, energi, villor och byggelement.

Sven-Erik Bucht i Heta stolen

Sven-Erik Bucht (S) föddes 1954 i Norrbottens län och är Sveriges landsbygdsminister sedan 2014. Sven-Erik säger att det ska vara attraktivt att bo och jobba på landsbygden. Han ser de gröna näringarna, landsbygdsutveckling och regional tillväxt som viktiga delar i att skapa jobb och tillväxt i hela landet.

VIDAs koncernchef Santhe Dahl och VIDA Skogs VD Jörgen Henriksson vill i detta nummer av VIDA Nytt passa på att sätta Sven-Erik på "Heta-Stolen" och ställa några frågor som är viktiga för skogsägare och för Vida som företag.

Äganderätten har varit en omdiskuterad fråga den senaste tiden. Tycker inte du det är rimligt att skogsägare blir ekonomiskt ersatta i de fall beslut från myndigheter inkräktar på deras äganderätt?

– Det finns grundläggande principer som gäller när rätt till ersättning vid rådighetsinskränkningar kan aktualiseras. Några av dem är proportionalitetsprincipen, rättssäkerhetsaspekten samt principen om lagenlighet. Regeringsformen tydliggör när rätt till ersättning finns. Äganderätten av skog är grundlagsskyddad och inte ifrågasatt av regeringen. Den enskilda äganderätten till skog ska värnas, samtidigt som skogsägaren har en betydelsefull del i det gemensamma ansvaret att förvalta skogsresursens alla nyttigheter på ett långsiktigt hållbart sätt i enlighet med ekosystemansatsen. Inriktningen av skogspolitiken ligger fast.

I sammansättningen av viltförvaltningsdelegationerna har skogsägarna enbart 1 röst, tycker inte du det urholkar äganderätten?

– I de regionala viltförvaltningsdelegationerna kan intressenter som är berörda av viltförvaltning komma till tals. Den möjligheten har skogsägarna och den är viktig. En skogs- eller jordägare kan även sitta med i en viltförvaltningsdelegation som representant för det lokala näringslivet, till exempel om hon eller han bedriver turismverksamhet på sin fastighet.

I takt med den ökade tillväxten skulle även avverkningen behöva öka. Tror du vi kommer få möjlighet att avverka mer i framtiden från vårt skogsförråd eller kommer avsättningarna att öka? Vad är produktionsmålet för dig?

– Det här är en väldigt aktuell fråga med anledning av att Sverige bland annat har ett klimatpolitiskt ramverk. Ramverket ger vid handen att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Det här förutsätter att vi fasar ut fossil energi. Den här energin ska sedan ersättas från bland annat biomassa från skogen. Likväl som att skydd av skog och miljöhänsyn ska öka är en ökad produktion av inhemsk skoglig råvara fortsättningsvis viktiga komponenter i omställningen till

detta biobaserade samhälle. Vi har sedan vi lade om skogspolitiken för 25 år sedan kunnat öka produktionen och miljöhänsynen och jag är fullt övertygad om att vi ska kunna göra så även i framtiden. Skogsstyrelsen har inom ramen för sina långsiktiga konsekvensanalyser redovisat ett ökat långsiktigt behov av biomassa på global nivå. Även Stockholm Environment Institute har gjort scenarioanalyser som pekar på en långsiktig nationell ökad efterfrågan på biomassa från den svenska skogen på mellan 50–100 procent fram till 2050. Vad gäller produktionsmålet är det väl formulerat i skogsvårdslagen. Skogen och skogsmarken ska fortsättningsvis utnyttjas effektivt och ansvarsfullt så att den ger en uthålligt god avkastning. Det kan dock finnas behov av ett konkretiserande av produktionsmålet för att svara upp mot behoven som kommer av omställningen till det biobaserade samhället.

Det finns exempel där miljöorganisationer har haft möjlighet att överklaga en avverkningsanmälan. Det här har lett till att skogsägare blir drabbade då beslut på deras ansökan kan dra ut på tiden. Anser du att miljöorganisationer fortsättningsvis skall ha rätt att överklaga en avverkningsanmälan?

– Det här är i grund och botten en rättslig fråga som just nu är föremål för en statlig utredning; Utredningen om rättslig översyn av skogsvårdslagstiftningen (N 2015:08). Min ingång i den här frågan är att jag vill hitta sätt att förena Sveriges åtagande enligt Århuskonventionen med ett konkurrenskraftigt långsiktigt hållbart skogsbruk.

Vida bygger sin verksamhet på produkter från skogen. Vi producerar konstruktionsvirke för att bygga och renovera, vi gör emballage av trä och vi tar fram produkter för att elda med bioprodukter från skogen. Ser du växande skog och produkter från skogen som miljövänliga och som en koldioxidsänka?

– Att skogen binder in koldioxid är ett faktum. Den växande skogen och de produkter som vi kan skapa av trä är en av de absolut viktigaste delarna för en fortsatt utveckling av en cirkulär och biobaserad ekonomi. Ett hus byggt i trä är inte bara en bostad, det utgör samtidigt en kolsänka som under lång tid lagrar koldioxid. Hälsoaspekterna är inte att förringa, folk mår bättre av att bo i trähus. Vi skapar även jobb och sysselsättning i hela landet om vi aktivt brukar och använder våra skogar till exempelvis till trähus.

Debatten kring skogsnäringen fokuseras allt för ofta på de negativa aspekterna av skogsbruk. Vi på Vida upplever att allmänheten har en ganska negativ bild av skogsnäringen och att vi enbart skulle förstöra skogen. Vad gör regeringen och du som minister för att lyfta fram skogsnäringens alla positiva sidor?

– Genom det långsiktiga arbetet med det nationella skogsprogrammet tar jag och regeringen ansvar för en långsiktigt hållbar skogspolitik. I arbetet med att ta fram ett nationellt skogsprogram har aktörer längs skogens hela värdekedja varit delaktiga, i de fyra arbetsgrupperna, i regionala dialogmöten och vid olika typer av hearings samt inom det nationella skogsprogrammets programråd. Arbetet med skogsprogrammet är av största vikt och har ambitionen att lyfta fram skogens alla positiva sidor! Jag vill i det här sammanhanget understryka skogsnäringens eget ansvar. Oavsett vad staten kan göra är inte värdekedjan starkare än den svagaste länken. En observation som SLUs framtidsprojekt Future Forests har gjort är att motviljan till ett aktivt skogsbruk oftast bottnar i människors kritiska upplevelser av att se kalhyggen. Kalhyggen och deras påverkan på den biologiska mångfalden utgör oftast motiv för att bevara skogar med formellt skydd. Formellt skydd resulterar oftast att området lämnas för fri utveckling men fri utveckling, menar Future Forest, gynnar inte alltid all artrikedom. Därför behövs även naturvårdande skötsel för biologisk mångfald. Människors upplevelse av skogen och skogsbruket beror i slutändan på hur det bedrivs och vilken hänsyn som lämnas. Jag tror att med ökad kunskap och nya innovationer kan kompletterande skötselmetoder också skapas som ger förnyad acceptans för ett framtida rationellt och hållbart skogsbruk. Dessutom lyfter jag ofta fram skogsbrukets betydelse för att historiskt ha lyft Sverige ur fattigdom och varje gång jag ser timmerbilar hemma i Norrbotten brukar jag tänka att skogsnäringen bidrar till vår välfärd med fler skolor, mer äldreomsorg och mer därtill.

Första modulerna på plats

På morgonen den 8 augusti var det dags för Villa Vida att lyfta de första av 240 stycken studentmoduler på plats i Kvarteret Docenten intill Linnéuniversitetet i Växjö.

Modulerna skall levereras successivt under hösten och projektet planeras att vara färdigställt till sommaren 2018.

Skogskollo

För andra året i rad arrangerades "Skogskollo för tjejer" på Ryssbygymnasiet. Bakom arrangemanget står VIDA, Ryssbygymnasiet, Rottne Industri, Skogen i skolan samt Skogstekniska klustret. Kollot pågick under tre dagar och vände sig till tjejer som under hösten började åk 5 och 6.

Under kollot fick tjejerna prova på att köra skogsmaskin, plantera skog, skapa med material från skogen, besöka ett sågverk och mycket mer. Syftet med satsningen är att visa upp alla de möjligheter som en yrkeskarriär inom skogen har att erbjuda. Skogsindustrin förknippas traditionellt som en manlig bransch och det vill vi genom denna satsning slå håll på.

Förbud att utföra skogsbruksåtgärder

1 februari – 31 juli

Det har blivit en alltmer vanlig syn att man sätter ett tidsbegränsat avverkningsförbud där det förekommer prioriterade arter enligt bilaga 4 skogsvårdslagstiftningen samt arter markerade med N och n i bilaga 1 till artskyddsförordningen. I förbudet hänvisar man till 4§ artskyddsförordningen.

Beskrivning av ett pågående ärende i förvaltningsrätten:

I sin bedömning för detta ärende hänvisar Länsstyrelsen till inventeringar som är utförda av lokala ornitologiska föreningen. Man har sedan 2010 observerat örn ungefär vartannat år men man har inte identifierat någon boplat. I underlagen står det att man har observerat ett antal örnar under perioden, men man kan inte bekräfta spelflygning. Man skriver även att observationen av två örnar indikerar på att det tidigare funnits besatt revir i området.

Å andra sidan skall tilläggas att ett bolag fått tillstånd av Länsstyrelsen att uppföra vindkraftverk i närområdet. I samband med detta har man genomfört en omfattande inventering av örn men man kan inte konstatera spelflykt eller häckning i området.

Med detta underlag förelägger Skogsstyrelsen området med ett tidsbestämt förbud (1 februari-31 juli) mot skogliga åtgärder. Detta tidsbestämda förbud gäller fram tills den skogliga åtgärden är utförd i sin helhet under resterande del av året.

Om förvaltningsrätten styrker SKS beslut kan följden bli att så fort man ser en örn, eller annan skyddad art, i ett område råder förbud mot skogliga åtgärder. En örn kan till exempel jaga uppemot 6 km från sin boplat, en cirkel på 12 km i diameter. Vad blir konsekvensen av detta i skogsbruket med tanke på äganderätten?

Skogsstyrelsen kommenterar

Vi vill inte kommentera ärendet närmare eftersom det pågår en domstolsprocess och den vill vi inte störa. Uppgifter om skyddsvärda fåglars boplatser har dessutom ett starkt sekretesskydd. Men generellt sett har vi som tumregel att skogsbruksåtgärder inte får utföras inom 500 meter från ett örnbo under perioden februari till juli. Det görs en bedömning i varje enskilt fall. Bakgrunden till att Skogsstyrelsen numera tar den här typen av beslut är de nya riktlinjer för tillämpning av artskyddsförordningen som nu tillämpats i ett drygt år. Lagstiftningen på det här området är komplex, därför välkomnar vi att det kommer vägledande domar. Skogsstyrelsen har också lyft fram behovet av att regeringen bör utreda artskyddsförordningen och dess konsekvenser för skogsbruket.

Jerker Bergdahl,
distriktschef Skogsstyrelsen

Klöver över

Nr 23

EN ARTIKLESERIE OM HUR DU KAN ÖKA VÄRDET PÅ DIN SKOGSFSTIGHET.

Ge bort din räntefördelning

Missa inte chansen att ge bort din sparade räntefördelning till någon när du upphör med ditt skogsbruk, annars kan möjligheten brinna inne. Räntefördelningen kan ge möjlighet för någon annan t.ex. barnen, att få jämnare och lägre beskattning i sitt skogsbruk.

Räntefördelning är en viktig skattetröskel när man avverkar och får skogsintäkter. Genom sin förmåga till begränsning i skatteuttaget främjar den brukandet av skogen. Oftast tänker man på generationsskifte inom familjen när man pratar om att överlåta sparad räntefördelning. Den sparade räntefördelningen går även att överlåta till utomstående om förutsättningarna är de rätta.

Räntefördelning är en räknefunktion.

Begreppet sparad räntefördelning är inga pengar utan fungerar som en räknedurra. Med den håller du reda på hur stor del av överskottet i näringsverksamheten som kan betraktas som avkastning på det kapital du satsat i din näringsverksamhet. Resterande del av överskottet är då arbetsinkomst med både skatt och sociala avgifter som följd. Avkastning på kapital däremot räknas ju som ränta och skattesatsen är 30%. Därav kallas funktionen ofta populärt för räntefördelning. Rent tekniskt heter det fördelningsbelopp i din deklaration.

Sparad räntefördelning växer

Den som inte nyttjar sin räntefördelning får spara den och lägga den samman med nästa års räntefördelningsbelopp. På detta vis ackumuleras till slut betydande summor för den som inte nyttjar räntefördelning. Detta kan t.ex. gälla aktiva pensionärer med låg inkomst som med hjälp av jobbskatteavdraget har haft lägre marginalskatt än 30% under några år i följd.

Generationsskifte

Att ge bort sin sparade räntefördelning till barn i ett generationsskifte är en möjlighet som man kan använda för att barnen skall få lägre skatt och stärka deras skogsbruk. Ger du bort tillgångar i din näringsverksamhet som gåva kan du oftast också ge bort din räntefördelning. Det krävs inte att det är just skogsbruk som barnen bedriver för att kunna nyttja den sparade räntefördelning de fått i gåva. Även annan verksamhet som bedrivs som enskild firma fungerar lika bra.

Förutsätter gåva

Att ge bort sin sparade räntefördelning till barn känns ganska självklart men det behöver inte vara till någon närstående. Det kan vara t.ex. granne, kamrat eller vem som helst du fattat tycke för. Däremot krävs det en verklig gåva av tillgångar ur din näringsverksamhet, givna under specifika förutsättningar, för att du även skall kunna ge bort din sparade räntefördelning.

Kravet är bl.a. att de tillgångar du ger bort skall kunna fungera som en självständig verksamhet för mottagare av gåvan. Vad som menas med självständig verksamhet är inte självklart. Det räcker knappast med att bara ge bort en huggarvagn. Däremot om gåvan innehåller traktor med huggarvagn och motorsåg torde den kunna utgöra en självständig verksamhet för mottagaren.

En skogsfastighet räknas också som självständig verksamhet. Ger du bort självständiga verksamheter till två eller flera personer skall överlåten räntefördelning fördelas mellan dem.

Skogskonto

Skall du behålla någon del av din näringsverksamhet kan du behöva ha kvar din sparade räntefördelning. Särskilt gäller detta om du planerar att behålla skogskonto. Du har då möjlighet att ta ut från skogskontot till 30% skatt. Prata med din inköpare eller redovisningskonsult om du inte känner dig säker.

Underskott

Även underskott i näringsverksamheten kan brinna inne vid en gåvoöverlåtelse. Nyttjas inte underskottet, d.v.s. kvittas mot intäkter som t.ex. skogsförsäljning samma år näringsverksamheten upphör, försvinner möjligheten. Det kan då vara bättre att sälja skog före överlåtelser. Du kan även fundera på att sälja dina inventarier till marknadsvärdet. Sannolikt uppstår då en vinst du kan kvitta underskottet mot. Samtidigt får köparen fullt avskrivningsunderlag för inventarierna. Här finns flera fallgropar och planeringsmöjligheter. Att upphöra med verksamheten kräver god planering vare sig det gäller generationsskifte eller försäljning.

Försäljning

Även när du skall sälja din fastighet på öppna marknaden kan det vara klokt att fundera på om du kan ta tillvara något mer ur din näringsverksamhet innan den upphör. Du kanske har möjligheten att betrakta din fastighet och dina driftstillgångar t.ex. inventarierna mm, som olika verksamhetsgrenar. Har du då lust att ge bort dina inventarier ett tag efter försäljningen till dina barn och tillgångarna utgör en egen verksamhetsgren kan även sparad räntefördelning följa gåvan. Eller varför inte ge bort inventarierna till en granne som varit bussig att se till gården när du inte varit där, eller någon annan du vill gynna lite extra. Särskilt förmånligt kan det bli om mottagaren redan har en skogsfastighet eller enskild firma. Räntefördelningen kan du ändå inte nyttja efter att din näringsverksamhet upphört.

Bernt Fransson, Skog & Lantbruk

Vår externa krönikör Bernt Fransson är utbildad jägmästare och registrerad fastighetsmäklare med över 30 års erfarenhet från skogsbranschen, varav över 20 år som fastighetsmäklare och generationsskiftare. Har tidigare tjänstgjort inom LRF Konsult Skogsbyrå, bland annat som skogsekonom, fastighetsmäklare, auktoriserad generationsskiftare, kontorschef och resultatenhetschef och därefter som marknadsansvarig för Segment Skog inom LRF Konsult. Bernt är en av grundarna till Skog & Lantbruk, ett fristående konsultföretag.

Rapport från marknaden

Under sommaren har vi haft bra utleveranser från samtliga distributionslager runt om i världen. Det är nu fokus på att få upp våra lager så att vi kan ge fortsatt bra service till våra kunder.

I England som är vår största marknad är efterfrågan fortsatt bra, men det brittiska pundet försvagades med 7% under augusti vilket gör situationen besvärlig. Det finns dock goda förutsättningar att höja priserna i pund successivt under hösten men det kommer inte kompensera valutaförsvagningen fullt ut.

Vi fortsätter att öka våra leveranser till USA, som trots orkaner och översvämningar har en bra konsumtion, och i år kommer vi att leverera strax över 200 000 m³. Men liksom det brittiska pundet har dollarn försvagats kraftigt under sommaren. I USA har vi mindre möjlighet, än i tex UK, att påverka de faktiska priserna så en stark dollar är oerhört viktig för oss.

I Sverige bygger vi i år över 70 000 bostäder (lägenheter och hus) vilket driver på en bra konsumtion av trävaror och andra byggmaterial. Vi kommer därför satsa ännu mer på våra distributionslager i Sverige för att kunna erbjuda våra kunder en ännu bättre service.

Furan, som har varit under press en längre tid, visar vissa tecken på återhämtning. Det krävs en fungerande marknad i Nordafrika för att hålla furan i balans och efter flera månader av problem i framförallt Algeriet börjar det lossna vilket är oerhört positivt.

På grund av en starkare svensk krona och höjda timmerpriser kommer vi ha sämre intjäning under hösten men avsättningen av våra trävaror kommer inte vara något problem.

Nyttillskott och i nya roller på Vida

Rikard Andersson
VD Vida HN AB

Johan Blixt
VD Villa Vida

Fredrik Andersson
VD Vida Hestra AB
(fortsatt VD Vida
Borgstena AB).

Vida satsar stort i Järna

Vida logistics har lämnat Borlänge och startat upp sin verksamhet i Järna. En flytt som tar företaget 23 mil söderut och skapar 68 nya arbetstillfällen i Södertälje kommun.

Vida logistics har sedan den 7 augusti varit i gång med sin nya anläggning i Järna. Här råder full aktivitet med truckar, maskiner och 68 nyanställda medarbetare.

Beslutet att flytta verksamheten till Järna från Borlänge togs vid årsskiftet då Vida logistics vann en upphandling för Scania. Nu kommer företaget tvätta allt emballage som Scania använder inom sin produktion i Sverige, samt lagervåll och distribuera det.

Den nya anläggningen i Järna är en stor investering och enligt Vida logistics vd Pär Jansson är anläggningen mer effektiv både i kapacitet och miljöpåverkan.

– Vi har investerat väldigt stort i det här med flera nya maskiner och fler jobb tillfällen än tidigare. Med den här kraftsamlingen blir vi mer effektiva och kan maximera hur vi utnyttjar våra resurser.

Emballagetvätten, där man rengör allt material som kommer in, har 40 procent mer kapacitet än den på anläggningen i Borlänge. Men trots den ökade kapaciteten kommer förbrukningen av vatten att minska. Tvätten i Järna förbrukar fem kubikmeter vatten per månad, något som tål att jämföras med tvätten i Borlänge där det förbrukades fem kubikmeter vatten på en dag, vilket blir 150 kubikmeter i månaden. Vida har satsat på nya maskiner som har en så låg miljöpåverkan som möjligt.

Etableringen i Järna är en stor miljöbesparing även ur hänseendet att den totala körsträckan minskar radikalt vilket betyder mindre koldioxidutsläpp. Körsträckorna förkortas från 221 kilometer enkel resa till 13 kilometer när Scania bilar nu endast behöver köra till Järna. I övrigt kommer man i centret även reparera emballage för att kunna återanvända och återvinna material. Målet är att materialet ska få en så lång livslängd som möjligt.

Ta vara på skogens möjligheter

I spåren av ett förändrat klimat, en växande befolkning som i allt högre grad bor i städer och ett allt mer globaliserat och digitaliserat samhälle står mänskligheten inför stora utmaningar. Men i de utmaningarna ryms också stora möjligheter som det gäller att ta vara på. Inte minst för skogsbruket. Det är därför Skogforsk finns.

– För att kunna bygga ett samhälle baserat på förnybara råvaror från bland annat skog krävs forskning, utveckling och kommunikation som förenar djup specialistkunskap med en helhetssyn på skogens roll, säger Skogforsks vd Charlotte Bengtsson.

Skogforsk är det svenska skogsbrukets forskningsinstitut, finansierat av skogsnäringen och staten. Med ca 130 anställda i Uppsala, Sävar och Ekebo utvecklar och kommunicerar man kunskap, tjänster och produkter som ska öka hållbarheten i brukandet av skogen till nytta för samhället.

Forskningen spänner över hela skogsbrukets värdekedja, från ett mikroskopiskt pollen hela vägen till industrin. Här finns experter på bland annat förädling av träd som växer bättre och som kan möta framtidens klimatförändringar, bättre miljövård, högre skogsproduktion, effektivare skogsmaskiner som är skonsamma både mot föraren och miljön, effektivare logistik och värdeskapande virkesutnyttjande.

– Vår nära relation till skogsbruket och skogsindustrin skapar unika förutsättningar för att ny kunskap ska bli tillämpad i det praktiska skogsbruket. Vi ser fram emot att arbeta tillsammans med VIDA i pågående och nya projekt. Med VIDA som partner blir vi starkare i trävärdekedjorna. Genom kommunikation och olika samarbeten vill vi bidra till ett än mer hållbart brukande av skogen, säger Skogforsks vd Charlotte Bengtsson.

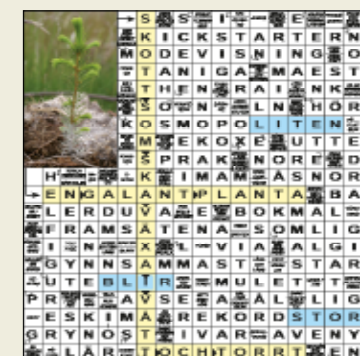
Vida är angelägna om ett ekonomiskt och hållbart brukande av skogen och därför är Skogforsks forskning viktig. Med anledning av det har Vida sedan 1/7 2017 valt att gå in som medlem i Skogforsk och kommer att från den 1/10 debitera våra skogsägare 60 öre/m³fub på samtliga sortiment. Tillsammans kommer vi kunna leda en hållbar och ekonomisk utveckling inom skogsbrukets hela värdekedja, säger Jörgen Henriksson VD Vida Skog AB.

Vida-kryssset

1:a pris: Termos
2-3:e pris: Termosmugg
4-5:e pris: Mössa

			REDSKAP VID TROLLING- FISKE	GROS- SES- SERNA	MAN PÅ HALVO, RÖVAR- DOTTER	HEMMA MED DEN LULLA	HÄRT TRÅ- SLAG	MER FLINK FIRAS 24/12				
				RAM- KORNA I DJUNG- ELN			VÄXT- UT- SKOTT					
			TRÄD LÄKE- VÄXTER							BOLAG IHOP		
			HÖR HEMMA I ALEPPO CIRKA KORT JÄMMER ARTIST- ERIC		INTE RIKTIGT OK LYA		BRYTER MALM TORG- PIPPINS			ANDRA KAMMA- REN		
						INSTRU- MENT FÖR TRUT	SPET- SAR HAR SIN SKUTA					
			SVART VIRKE	FÖRSVAR MOT GRAN- BARKS- BORRAR	VALL- FÄRD- AR	AVTALAS HOS KIRO- PRAKTI- KER MED 4 LÄTAR	TID- NING	MINDRE TIMMER SOM NI		NORDITA- LIENSKA DESSERTEN	NOR- RA	
			BRASA FÖRIN- TAS		KORT OVER- STE	LEVER LJUMA KRAFT- LÖS				GYM- NASTIK MÄRD- DJUR		
						PÅ BONN- ÅKET	SCHA- TULLET	GYLLEN- HAM- MAR		SVI- SCHAR ANSIK- TENA		
			HAR SPIRAL- VRIDEN TAND			VÄDER- BITEN	SJÖFAR- AREN ERIKS- SON			JUVEL	BIBELDEL ENERGT- SMARTA HUS	
			GRÄD- DAD I KÄRL	LÄM- NING	SKRÄCK- SYNDRO- MET STADIG						TAG- VIRKE	
							STIR- RAR	UTROP VID PLAGA BITA		ÅTER- KASTAS STEKEN		
			LUTE- TIUM	@ I HÖLL GNUG- GIS		MEGÄ- RA			TROR VDSKEP- LIG PÅ SKULD			
			UPPLEVS EFTER FLYGRE- SA							SÄNGAR- BERTIL VALVEN		
			VINT			INDIENS MINSTA DEL STÄT KÄRVE		GUIL- LOU- FIGUR	KAN MAN GÅ	BEHÄL- LEN		
			GÖLJUDDE 104-17									
			BYGG- MATE- RIAL	ADAMS ÄLDSTA OS I OSLO		SMA- GRÄL				MED UPP- SLAGS- VERK	ARGT I SERIE- RUTA	JA I OMSK
			NÖJ- SAMT SÄGAT NED			FISK- NÄT			MED ENSAM VASS KANT			
						MALER OCH MALER						

Lösning och vinnare nr 2/17

1:a pris: Carin Axelsson, Växjö
2-3:e pris: Ulla Källqvist Kinna, Rune Augustine, Urshult
4-5:e pris: Majvi Sunnermalm Åtorp, Jerker Kävestam Gällstad

Skicka ett vykort eller mail med meningen som de blåa rutorna bildar till:

VIDA AB, Att: Joanna Kron, Box 100, 342 21 Alvesta eller maila den till korsord@vida.se. Glöm inte att ange din adress och ditt telefonnummer. Vi önskar ditt svar senast den 1/11-17.

Namn.....
Adress.....
.....
Postnr.....
Postadress.....
Tel.....

Barnens VIDA Barnens VIDA Barnens VIDA Barnens VIDA Barnens VIDA

Hej kompisar!

Vilken härlig sommar jag har haft, ni också hoppas jag! Jag har legat och latat mig i solen, tittat på alla barn som badat och skojar i sjön där jag bor och sedan har jag ätit upp en och annan kaka som de tappat på stranden.

Förra gången ville jag ha in teckningar på ekorrar ni gjort av pyssel ni hittade i skogen. Vilka fina bilder det kom in. Jag samlade ihop alla bilder och la på Vidas Facebook, gå gärna in där och titta. Denna gången har jag lovat att jag skall tipsa om lekar i skogen. Att leka i skogen är så härligt tycker jag. Man kan vara högljudd, inget kan gå sönder och det finns så mycket material att hitta på roliga saker med.

En favoritlek jag har är att man ställer sig i en ring med händerna på ryggen. En lekledare går runt och

lägger ett naturföremål i var och ens hand. Försök ha olika föremål. Deltagarna skall sedan en och en tala om för sina kompisar hur det han/hon har i handen känns. Gruppen skall försöka gissa vad det är. Därefter visas föremålet.

Att leka kurrägömma och få gömma sig bakom stenar, träd och buskar tycker jag och mina kompisar är väldigt roligt. En gång gömde sig min kusin Orvar bland blåbärsris och han var alldeles blå när vi hittade honom.

Har ni provat att leka skogsbingo? Då är det en som är lekledare och som bestämmer vad deltagarna skall hitta. Till exempel kan det vara att man skall hitta en kotte, en blomma, ett lingon osv. Eller så kanske man skall hitta något i naturen på en speciell bokstav.

Sista leken jag vill tipsa om går ut på att alla utom en står och håller i vars ett träd. Den som

inte håller i ett träd kallas jägaren. När jägaren skriker "Byt träd" så skall alla deltagarna byta träd, men man får inte byta till det närmaste trädet, och jägaren skall då försöka fånga någon. Lyckas jägaren byter de plats och den fångade få bli jägare. Annars får jägaren göra ett nytt försök.

Gå nu ut i skogen och njut av hösten och alla fina färger som finns i skogen. Skicka gärna in en bild på er till mig när ni leker i skogen, vidar@vida.se. Vi ses snart igen!

VIDA Pellets

Bränslepellets med högt energivärde, minimalt med aska och som är skonsam mot din brännare. Tillverkad av svensk skogsråvara.

Behöver du fylla på ditt strö- eller pelletslager?
För beställning, ring VIDA Energi på
tel: 0393-216 50. www.vidaenergi.se

VIDA Stallströ och Ströpellets

Bra för din häst. Bra för miljön.
Från svensk skogsråvara av bästa kvalitet!

Kontakta din lokala virkesinköpare

Mark Johansson
Mariannelund/
Vimmerby/Eksjö
0381-267 45
076-136 15 72

Kristian Hultgren
Ydre Kinda
0381-267 46
076-136 15 73

Johan Svensson
Högsby/Hultsfred
0491-138 71
070-619 15 00

Fredrik Nilsson
Eksjö/Vetlanda
0383-185 26
073-354 22 65

Mathias Joelsson
Oskarshamn
0491-138 70
073-354 22 66

Viktor Carlström
Sävsjö/Värnamo/
Gnosjö/Vaggeryd
0393-216 71
073-084 40 45

Ulrik Lundquist
Områdeschef Öst
0472-439 77
070-271 36 75

Bo Hallin
Ulricehamn/Tranemo
0321-351 00
076-815 38 95

Peter Rosén
Borgstena
033-23 31 93
070-306 97 69

Patrik Wilhelmsson
Gislaved/Hylte
0371-602 60
070-514 06 80

Christer Hult
Karlsborg
0505-306 40
070-335 26 05

Jonas Andersson
Sollebrunn
0322-833 38
070-209 20 28

Pär Johansson
Borgstena
033-23 31 87
070-359 78 89

Håkan Igelström
Sollebrunn
0322-834 57
070-299 33 38

Anders Andersson
Vänersborg
076-786 67 00

Olof Sylvén
Vänersborg/
Uddevalla
0521-190 01
070-580 06 55

Ronny Svensson
Mariestad
0501-780 86
070-322 79 07

Arvid Setterberg
Skaraborg
0521-190 02
070-555 79 45

Per Larsson
Vänersborg/
Uddevalla
0521-190 00
070-555 82 32

Ingemar Ståhl
Vänersborg/
Uddevalla
0521-190 03
070-331 02 11

Thomas Henricson
Områdeschef Väst
033-23 31 82
070-514 06 06

Martin Dahl
Alvesta/Lammhult
0472-364 27
070-272 49 36

Sven Andersson
Vislanda/Ålmhult/
Norra Skåne
0476-200 09
070-399 08 29

Ulf Sivberg
Växjö/Lessebo/
Uppvidinge
0472-364 13
070-364 13 80

Jan-Erik Gustafsson
Tingsryd/Häradsbäck
0477-556 27
070-232 74 10

Pelle Ström
Sydöstra Småland/
Emmaboda/Kalmar
0471-310 55
070-254 83 74

Jaen-Peter Gustavsson
Östra Blekinge
0471-310 65
070-267 23 34

Håkan Johansson
Västra Blekinge
0477-556 26
070-312 63 47

Anders Ingvarsson
Örkelljunga/Markaryd/
Hässleholm
0435-512 09
070-812 38 12

Thomas Dunsjö
Hylte/Falkenberg
0371-602 68
070-231 62 64

Magnus Axelsson
Halmstad/Laholm
035-707 71
070-223 31 05

Andreas Svensson
Ljungby/Lidhult
035-700 08
070-550 33 27

Hampus Plantman
Nordöstra Skåne
0451-451 00
070-263 49 06

Joachim Högfeldt
Ängelholm/Laholm/
Båstad
0431-804 20
072-588 04 20

Stefan Nyqvist
Områdeschef Syd
0472-364 52
070-263 49 39

VIDA är Sveriges största privatägda sågverkskoncern med ca 1 000 anställda på 18 produktionsanläggningar, varav 9 sågverk. Produktionen är i huvudsak inriktad på konstruktionsvirke för en rad olika marknader. Ca 85 % av produktionen exporteras till Europa, USA, Australien, Afrika och Asien. Verksamheten omfattar även emballagetillverkning, strö- och pelletstillverkning, biobränslehandel och hustillverkning. Industrierna är strategiskt belägna nära skogsägarna i Småland, Skåne och Västra Götaland. VIDA köper huvuddelen av råvaran från privata skogsägare via det egna inköpsbolaget, VIDA Skog. Totalt anskaffas ca 3,8 miljoner m³fub årligen.